

Bygga och bo

Bygga och bo

FATABUREN 2013

Bygga och bo

NORDISKA MUSEETS OCH SKANSENS ÅRSBOK 2013

Red. Christina Westergren och Dan Waldetoft

FATABUREN Nordiska museets och Skansens årsbok är en skatt av kulturhistoriska artiklar som publicerats under mer än ett sekel.

Årsboken började som ett häfte med rubriken »Meddelanden«, redigerat 1881 av museets grundare Artur Hazelius för den stödjande krets som kallades Samfundet för Nordiska museets främjande. 1884 publicerades den första kulturhistoriska artikeln och när publikationen 1906 bytte namn till »Fataburen. Kulturhistorisk tidskrift« kom de vetenskapliga uppsatserna att dominera innehållet. Från och med 1931 fick årsboken Fataburen en mer populär inriktning och i stora drag den form som den har i dag. Fataburen har sedan dess förenat lärdom och sakkunskap med syftet att nå en stor publik.

Fataburen är också en viktig länk mellan Nordiska museet och Skansen, två museer med en gemensam historia och en gemensam vänförening. Varje årsbok har ett tematiskt innehåll som speglar insatser och engagemang i de båda museerna, men verksamhetsberättelserna trycks numera separat och kan rekvideras från respektive museum.

Ekonomiskt stöd från Nordiska museets och Skansens Vänner gör utgivningen av Fataburen möjlig.

Fataburen 2013
Nordiska museets förlag
Box 27820
115 93 Stockholm
www.nordiskamuseet.se

© Nordiska museet och respektive författare
Bildredaktör Marie Tornehave
Omslag och grafisk form Göran Eklund och Lena Eklund
Omslagsfoto Karl Erik Granath, © Nordiska museet

Tryckt hos Elanders NRS Tryckeri, Huskvarna 2013
ISSN 0348 97 1 x
ISBN 978 91 7108 563 4

Foto Porsche Brosseau.

Persiennner

Fönsteravskärmning bestående av ett system av tunna, vågräta, vridbara spjälor som lätt kan fällas ned och dras upp. Sedan 1771. Persisk gardin. Enligt Nationalencyklopedin.

MARIE TORNEHAVE

är konstvetare och intendent vid Nordiska museet, verksam med frågor rörande arkivets bildsamlingar.

Men se så barmhärtigt solljuset silas in genom persiennerna en varm sommardag. På något sätt känns det som om även ljuden dämpas och allt blir behagligt nedtonat och stillsamt, avskärmat från omvärlden.

Om man står här bakom de horisontellt vinklade lamellerna kan man betrakta människorna där ute, utan att själv bli sedd. Barnen som leker i parken, tonåringarna som nonchalant hänger i gathörnet, det eleganta, medelålders paret som promenerar gatan upp, inbegripna i ett förtroligt samtal. Men, det behövs bara en snabb knyck med handleden så stängs allt genast ute och man är återigen ensam i sin egen trygga värld. Här kan man slippa nyfikna blickar och göra vad man vill. Inte behöva vara rädd för att några hemligheter blottas. En gift älskare, en cannabisplantering i vardagsrummet, spionmöten eller en pinsam passion för *Glamour* på tv – vad det än är får man ha det för sig själv.

Foto Mattias Karlsson.

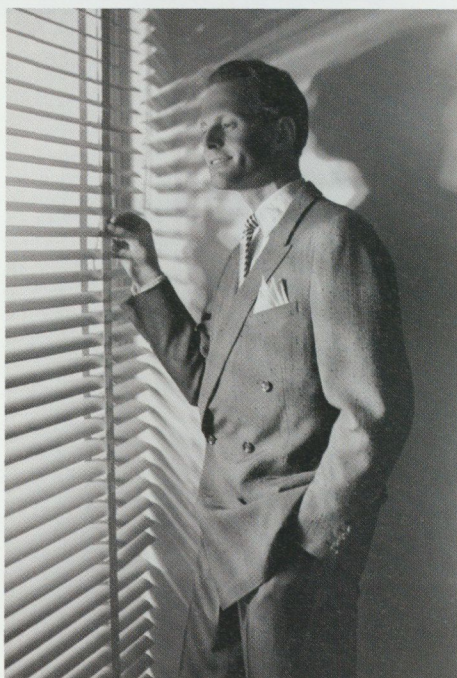

Foto Erik Holmén,
© Nordiska museet.

I husen mitt emot exponerar människor oblygt sina hem och sina liv i stora, välputsade fönster. Har de inget att dölja? Är persiennen de knussligas redskap, de som inte bjuder in omvärlden till sitt liv?

Man kan fundera på vad de där ute tänker. Kanhända är de nyfikna, undrar hur hemmet bakom persiennerna ser ut, om det är stökigt eller välstädat, hur det är inrett eller vilka som lever där. Bor där en förvirrad person som rör sig genom hemmet i smala gångar mellan svajande tidningshögar? Eller är det kanske det minimalistiskt inredda hem läsarna kunde beundra i det senaste numret av *Sköna Hem*? En stackars enstörings tillflykt eller de glada festernas boning?

Foto Bertil Höder,
Nordiska museet.